JUS informacije 11
1. JUNI 1978.
BEOGRAD

informator jugoslovenskog zavoda za standardizaciju

SEMINAR NA TEMU „OBLIKOVANJE STANDARDA I TEHNIKA NUMERISANJA"

Ovaj seminar predstavlja jedan u nizu seminara koje organizira DRUŠTVO ZA UNAPREĐENJE STANDARDIZACIJE SR HRVATSKE u suradnji sa SAMOUPRAVNOM INTERESNOM ZAJEDNICOM ZA ZNANSTVENI RAD SR HRVATSKE.

Seminar će se održati 8. lipnja 1978. godine u ZAGREBU, u dvorani Radničkog sveučilišta „Moša Pijade", ul. Proleterskih brigada 68.

Tehnička praksa danas traži stručnjake za ovo područje rada, koji će biti osposobljeni da objedine niz tehničkih znanja u cilju racionalnijeg poslovanja.

Izbor tema je izvršen na osnovi sprovedenih anketa na dosad održanim seminarima, kao i u diskusiji na postavljene problematike.

Seminar sadrži praktična znanja namjenjena konstrukterima, tehnolozima, stručnjacima kontrole, te standardizerima.

Voditelji seminara su iskusni stručnjaci na uvođenju i primjeni standardizacije u privrednim organizacijama.

program seminara obuhvata:

CILJEVE I PREDMET STANDARDIZACIJE,
„Standardizacija u Radnoj organizaciji" – predavač: Josip Širola, dipl. ing. Rukovoditelj istraživanja i razvoja proizvodnje i procesa nafte,
Industrija nafte „INA";

OBLIKOVANJE INTERNIH STANDARDA „Što je interna standardizacija? Mjesto i uloga u RO, sheme organizacije; Zadaci i ciljevi, Sistem internih standarda, Oblici i nastajanje internih standarda. Izrada internih standarda, Suradnja s ostalim službama u RO, Korist od interne standardizacije)" – predavač: Aleksandar Uršić, dipl. ing. Rukovodilac odjela standardizacije SOUR „PRVOMAJSKA"
Vlado Tenšek, dipl. ing., SOUR „PRVOMAJSKA";

SUSTAVI I PRINCIPI NUMERIRANJA (Uvod u tehniku numeriranja, Što numerirati u RO?, Numerički sustavi s primjerima, Trend razvoja numeričkih sustava) – predavač: Ivica Majnarić, dipl. ing., Zavod za standardizaciju „RADE KONČAR – INSTITUT"

Naknade za seminar i materijale iznose 600 dinara za članove DUSH-a, a za ostale polaznike kotizacija iznosi 800 dinara.

Uplate treba izvršiti prema Zakonu o osiguranju plaćanja na tekući račun kod SDK Zagreb broj:30107 – 678 – 37069 (za III seminar) na naslov:

Društvo za unapređenje standardizacije u SR Hrvatskoj
41000 Zagreb, Berislavićeva 6.

Potrebne obavijesti mogu se dobiti na telefon 445–628 od 13 do 14 sati u sjedištu DUSH-a.

ELEKTROENERGETIKA
ANKETA U VEZI SA POKRETANJEM RADA NA REVIZIJI „PRAVILNIKA O TEHNIČKIM NORMATIVIMA ZA IZGRADNJU NADZEMNIH ELEKTROENERGETSKIH VODOVA"
(„Službeni list SFRJ" br. 51/73)

U okviru grupe za elektrotehniku Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju pokrenut je rad na reviziji više tehničkih normativa iz oblasti elektroenergetike, naročito onih normativa koji su objavljeni pre deset ili više godina. Na osnovu primedbi i mišljenja dobijenih od radnih organizacija čija delatnost obuhvata nadzemne elektroenergetske vodove, smatra se da je potrebno da se pristupi dopuni i izmeni teksta „Pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova" („Službeni list SFRJ", br. 51/73), iako je ovaj pravilnik relativno novijeg datuma.

Da bi se potpunije sagledao obim i sadržaj rada na reviziji ovog pravilnika, Jugoslovenski zavod za standardizaciju pokreće anketu, kojom se obraća svim zainteresovanim organizacijama da daju primedbe na postojeći tekst pravilnika, kao i predloge i mišljenja o potrebnim dopunama i izmenama pravilnika.

Sve primedbe i predlozi dobijeni po završetku ove ankete biće razmotreni u okviru radne grupe Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, koja će biti obrazovana uz saradnju Studijskog komiteta 22 (Nadzemni elektroenergetski vodovi) Jugoslovenskog komiteta CIGRE – Međunarodne konferencije za velike elektroenergetske mreže). Posle razmatranja primedbi i predloga pristupiće se izradi teksta nacrta novog pravilnika, koji će biti dostavljen svim organizacijama.

U skladu sa izloženim, molimo sve zainteresovane organizacije da svoje primedbe i predloge u vezi sa revizijom Pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova pošalju Grupi za elektrotehniku, Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Slobodana Penezića – Krcuna 35/V, 1100 Beograd, najkasnije do 31. 7. 1978. godine.

Pri sastavljanju predloga o dopuni ili izmeni postojećeg pravilnika, učesnici ankete treba da imaju u vidu sledeće principe:

a) Pravilnik treba da sadrži osnovne tehničke odredbe, bez pojedinosti ili uputstva, kako se rešavaju jedina tehnička pitanja (ovi detalji biće obrađeni u komentarima, kao što je bio slučaj sa postojećim propisima) a eventualne sugestije za komentare mogu se dati odvojeno, u prilogu predloga o dopunama i izmenama.

b) Predloge za izmenu i dopunu treba jasno i koncizno izložiti, ako je moguće treba navesti tekst predložene izmene ili dopune, u duhu postojećeg pravilnika. Isti princip treba primeniti u slučaju ako se predlaže unošenje novih članova u pravilnik.

c) Zajedno sa predlozima, treba dati objašnjenje o razlozima zbog kojih se predlozi daju i o efektima koji se postižu predloženim izmenama i dopunama.

S obzirom da se pojavilo mišljenje da materija obuhvaćena ovim pravilnikom treba da se podeli prema naponskom nivou vodova, molimo učensike ove ankete da odgovore posebno na pitanje da li je potrebno da se izvrši sledeća podela:

a) deo za nadzemne vodove napona do 1000 V,
b) deo za nadzemne vodove napona preko 1000 V.

Odgovor treba dati u obliku: saglasni smo sa podelom ili nismo saglasni sa podelom.

Preporučuje se da učesnici ove ankete takođe predlože koje jugoslovenske standarde treba revidirati, odnosno izraditi nove standarde, da bi se pravilnik mogao uspešnije primenjivati. Prvenstveno se radi o standardima za materijale, opremu i metode ispitivanja koji su u vezi sa izgradnjom nadzemnih elektroenergetskih vodova.

ANOTACIJE
PREDLOGA JUGOSLOVENSKIH STANDARDA, PREDLOGA REVIZIJE STANDARDA I PREDLOGA PRAVILNIKA

Većinu predloga koje objavljujemo u ovom broju JUS informacija pripremile su stručne komisije Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju u čiji su sastav, pored stručnjaka Zavoda, ušli predstavnici proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova. Predloge standarda iz oblsti rudarstva – vatrostalni materijal pripremila je Stručna komisija za vatrostalni materijal, sastavljena od predstavnika proizvođača i potrošača, a na predlog radne organizacije „Silika" – Gostivar.

Svi tekstovi predloga standarda, predloga revizije standarda i predloga pravilnika umnoženi su i dostavljeni organizacijama i institucijama da stave svoje primedbe. Danom objavljivanja u JUS informacijama pomenuti predlozi se stavljaju na javnu diskusiju i svi zainteresovani se obaveštavaju da je:

– rok za dostavljanje primedbi u vezi sa nacrtom Pravilnika o kvalitetu voća, povrća i pečuraka **15. jun 1978. godine**
– rok za dostavljanje primedbi u vezi sa predlozima standarda i predlozima revizije standarda **1. septembar 1978. godine.**

Zainteresovani koji nisu primili predloge mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića-Krcuna 35/II sa zahtevom da im se isti dostave.

iz oblasti vibracija i udara:

JUS Z.P0.003 Vibracije i udari. Termini i definicije iz oblasti mehaničkih udara

JUS Z.P0.004 Vibracije i udari. Termini i definicije iz oblasti pretvaranja vibracija i udara

iz oblasti građevinarstva – projektovanje i građenje puteva

JUS U.E1.010 Tehnički uslovi za izvršenje zemljanih radova kod puteva

JUS U.E9.028 Noseći slojevi podloge za puteve od bitumenske stabilizacije. Tehnički uslovi za izradu.

iz oblasti ispitivanja uticaja okoline (klimatska i mehanička ispitivanja)

JUS N.A5.700 Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Opšti deo

JUS N.A.5.753 Osnova ispitivanja uticaja okoline. Postupak Ko – Uticaj vodonik sulfida na kontakte i priključke

JUS N.A5.770 Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Qa – Zaptivenost uvodnika, zaptivača osovina i sličnih zaptivača

JUS N.A5.771 Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Qb – Zaptivenost osovine i drugih zaptivača

JUS N.A5.772 Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Qc – Zaptivenost kućišta u odnosu na propuštanje gasa

JUS N.A5.773 Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Qd – Zaptivenost kućišta u odnosu na isticanje tečnosti

JUS N.A5.774 Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Qe – Zaptivenost kućišta u odnosu na prodiranje tečnosti

JUS N.A5.775 Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Sa – Veštačko sunčevo zračenje na nivou zemlje

JUS N.A5.950 Osnovna ispitivanja uticaja okoline Uputstvo za primenu postupka Sa (veštačko sunčevo zračenje na nivou zemlje)

iz oblasti rudarstva – vatrostalni materijal

JUS B.D6.380 Vatrostalni materijal. Ter-dolomitne opeke. Klasifikacija i tehnički uslovi

JUS B.D6.381 Vatrostalni materijal. Ter-dolomitni blokovi. Tehnički uslovi

JUS B.D6.480 Vatrostalni materijal. Sinter dolomitni zrnasti proizvodi. Klasifikacija i tehnički uslovi

iz oblasti građevinarstva – projektovanje i građenje puteva

JUS U.E9.022 Noseći slojevi za puteve od mehanički stabilizovanog tla. Tehnički uslovi za izradu.

JUS U.E9.024 Noseći slojevi podloga za puteve od cementom stabilizovanog tla. Tehnički uslovi za izradu

JUS U.E9.026 Noseći slojevi podloga za puteve od krečom stabilizovanog tla. Tehnički uslovi za izradu.

Nacrt pravilnika o kvalitetu voća, povrća i pečuraka

POZIV ZA PREDLAGANJE LISTE STRUČNJAKA – ČLANOVA KOMISIJE ZA STANDARDE

U vezi sa obrazovanjem komisije za standarde, član 18. Zakona o standardizaciji („Službeni list SFRJ", br. 38/77) i sa Saopštenjem br. 2 (JUS informacije 22/77), a u cilju pripremanja predloga jugoslovenskih standarda iz niže navedene oblasti, mole se zainteresovane radne organizacije i zajednice, organizacije potrošača i korisnika usluga, organi društveno-političkih zajednica i predlagača, da predlože odgovarajuće stručnjake, putem upitnika koji je odštampan u prilogu ovih JUS informacija, Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Grupi za građevinarstvo, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna, br. 35/V, radi utvrđivanja liste za imenovanje i obrazovanje komisije za standarde.

PREDLOGE TREBA DOSTAVITI DO 30 JUNA 1978. GODINE.

IZ OBLASTI

NOSEĆIH KONSTRUKCIJA OD ALUMINIJUMA

SASTANCI KOJI ĆE SE ODRŽATI

MEĐUNARODNO ZASEDANJE TC, SC – IEC U DUBROVNIKU OD 9. do 13. oktobra 1978. g.

U organizaciji Saveznog zavoda za standardizaciju – SZS i Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta – JEK održaće se u hotelu „President" Dubrovnik zasedanje sledećih komiteta Međunarodne elektrotehničke Komisije – IEC:

TC 49 – za piezoelektrične kristale (od 9. do 13. oktobra 1978. g.)

SC 50C – za ispitivanje uticaja okoline (od 11. do 13. oktobra 1978. g.)

SC 50D – za ispitivanje zapaljivosti materijala (od 9. do 11. oktobra 1978. g.)

Molimo odgovarajuće TO, TPO – JEK-a da izvrše analize materijala koji su na dnevnom redu zasedanja i pripreme stavove naše delegacije.

Prijave članova delegacije dostaviti generalnom sekretarijatu JEK-a, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna br. 35/V najkasnije do 10. septembra 1978. god.

JUGOSLOVENSKI STANDARDI KOJI USKORO IZLAZE IZ ŠTAMPE

JUGOSLOVENSKI STANDARDI IZ OBLASTI RADIO-FREKVENCIJSKIH SMETNJI

JUS N.N0.900 Subzijanje radio-frekvencijskih smetnji od električnih uređaja, mašina i postrojenja. Granične vrednosti i opšta pravila

JUGOSLOVENSKI STANDARDI IZ OBLASTI LIMENKI ZA KONZERVIRANJE HRANE

Limenke za konzerviranje hrane:

JUS M.Z2.027 Okrugle limenke za opštu upotrebu. Standardni prečnici

JUS M.Z2.028 Okrugle cilindrične limenke za proizvode od mesa. Kapaciteti limenki nazivnog prečnika od 73 mm

JUGOSLOVENSKI STANDARDI ZA LIVAČKI PESAK

JUS B.B5.011 Kvarcni livački pesak. Uslovi kvaliteta i metode ispitivanja

JUS B.B5.012 Obloženi livački pesak. Klasifikacija i tehnički uslovi

JUGOSLOVENSKI STANDARDI ZA ALAT I PRIBOR

JUS M.B0.017 Konični metrički navoj i odgovarajući cilindrični unutarnji navoj. Nazivne mere i tolerancije

JUS M.G4.110 Glave radnog vretena sa konusom 7/24 za glodalice

JUS M.G4.111 Povlakači za glave radnog vretena sa konusom 7/24, za glodalice

Alati za obradu drveta:

JUS K.C2.700 Noževi za rendeta za finu obradu

JUS K.C2.701 Noževi za rendeta za grubu obradu

JUS K.C2.710 Uski noževi za rendeta

JUS K.D1.010 Pravi listovi testera za metal. Tehnički uslovi za izradu i isporuku

JUS K.D1.030 Listovi za mašinske testere za metal

JUS K.T1.010 Merila za dužine u industriji. Tehnički uslovi za izradu i isporuku

JUS K.T3.052 Granična merila za osovine. Jednostrane račve od lima od 5 do 100 mm

---

Obaveštavamo pretplatnike biltena „STANDARDIZACIJA" kao i sve zainteresovane da do 1. juna 1978. godine izlazi iz štampe br. 3/4 biltena i koristimo priliku da skrenemo pažnju na neke važnije članke:

– **UVODNI ČLANAK** – „Komentar o predlogu Programa rada Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju za 1978. godinu".

– **RUBRIKA KVALITET I ATESTIRANJE** donosi dva značajnija članka:

1) **„Program izrade propisa o obaveznom atestiranju proizvoda"** za 1978. godinu, Z. Milivojević, dipl. ing.
2) **„Ovlašćenje organizacija udruženog rada u sistemu atestiranja"** (Rezultati ankete koju je sproveo Jugoslovenski zavod za standardizaciju)
M. Topalović, dipl. ing.

– Rubrika **„MEĐUNARODNA I REGIONALNA STANDARDIZACIJA"** donosi veoma interesantan članak pod naslovom: **„Primena Međunarodnog sistema mernih jedinica u Jugoslaviji"**, Srđan Spiridonović, dipl. ing.

– Rubrika **„PRIMENA PROPISA I STANDARDA"** donosi sledeće tumačenje:
„Objašnjenje nekih odredaba Pravilnika o kvalitetu žita, mlinskih proizvoda, hleba, peciva i testenina „Službeni list SFRJ", br. 40/77"

• • •

POZIVAMO SVE ZAINTERESOVANE ORGANIZACIJE UDRŽENOG RADA IZ PROIZVODNJE I PROMETA, KAO I ORGANIZACIJE KOJE SU ZAINTERESOVANE ZA POSLOVE ISPITIVANJA I ATESTIRANJA PROIZVODA DA SE PRETPLATE NA BILTEN „STANDARDIZACIJA"

GODIŠNJA PRETPLATA IZNOSI 120.– dinara a cena pojedinom primerku iznosi 24. – dinara.
Pretplatu slati neposredno na adresu prodavnice Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, Ul. Slobodana Penezića Krcuna 35, pošt. fah br. 933 ili na račun 60805–845–614.

ANKENTNI LIST

Organizacija udruženog rada . . . . . .
. . . . . .
— adresa . . . . . .
— telefon (teleks, telegram) . . . . . .
— određuje kao svog predstavnika (ime i prezime) . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
— radno mesto . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
— zvanje . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
Za rad u Komisiji za standarde iz oblasti . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Napomena: Na osnovu ovog ankentnog lista direktor Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju donosi rešenje za rad u Komisiji.

. . . . . M.P. . . . . .

Mesto i datum — Ovlašćeno lice

„JUS informacije" izdaje Jugoslovenski zavod za standardizaciju kao separat biltena „Standardizacija". Primerci su besplatni, izlazi dva puta mesečno. Adresa: Slobodana Penezića Krcuna 35, Beograd.

Telefoni: Centrala 644—066 i 682—099, grupa za rudarstvo i metalurgiju, lokali: 348 i 349, grupa za građevinarstvo 379, grupa za hemiju 387 i 388, grupa za mašinogradnju i sobraćaj 342, 343; grupa za elektrotehniku 380, 381; grupa za poljoprivredu i šumarstvo 376, 377; grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 350; grupa za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije 275; grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje 286; urednik biltena 287.

Sekretar: 237

Telex 12089.

Na osnovu mišljenja Republičkog sekretarijata za kulturu SR Srbije br. 413-81/74-02 od 4. II 1974. ne plaća se porez na promet